Yabancı Sanığın Kimliği Belirsizse

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay Ceza Genel Kurulu	08.04.2026	Bozma

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/518	2026/210	CMK 209, CMK 307, TCK 188

ÖZET

Havalimanında kokainle yakalanan yabancı sanığın kimlik ve pasaport bilgileri belgeler arasında çelişkiliyken yalnız onaysız pasaport fotokopisine ve beyanına dayanılarak hüküm kurulamaz; nüfus ve sabıka kayıtları istinabe genelgesine göre temin edilip duruşmada anlatılmalıdır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yabanci-sanigin-kimlik-tespiti-eksik-arastirma-cgk-2026-210/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Ceza Genel Kurulu 2025/518 E. , 2026/210 K.

"İçtihat Metni"

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 8. Ceza Dairesi

MAHKEMESİ :Ceza Dairesi

SAYISI : 2460-2142

I. HUKUKÎ SÜREÇ

Uyuşturucu madde ticareti yapma suçundan sanığın 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188/3, 188/4-a, 192/3, 62, 52/2-4, 53, 54/4 ve 63. maddeleri uyarınca 10 yıl hapis ve 20.000 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, taksitlendirmeye, hak yoksunluğuna, müsadereye ve mahsuba ilişkin İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 22.09.2022 tarihli ve 120-292 sayılı hükmün, Cumhuriyet savcısı ve sanık müdafi tarafından istinaf edilmesi üzerine İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 28. Ceza Dairesince duruşma açılarak yapılan yargılama sonucunda 13.02.2023 tarih ve 3194-287 sayı ile; 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 280/2. maddesi uyarınca hükmün kaldırılmasına, sanığın uyuşturucu madde ithal etme suçundan TCK'nın 188/1, 188/4-a-son, 62, 52/2-4, 53, 54/1-4 ve 63. maddeleri uyarınca 27 yıl hapis ve 75.000 TL adli para cezası ile

cezalandırılmasına, taksitlendirmeye, hak yoksunluğuna, müsadereye ve mahsuba, bu hükmün de sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine, dosyayı inceleyen Yargıtay 8. Ceza Dairesince 19.09.2024 tarih ve 2551-6887 sayı ile; "Özbekistan uyruklu olduğu anlaşılan sanığa ait nüfus ve adli sicil kayıtlarının, sanığın vatandaşı olduğu ülke ve gerektiğinde uluslararası kurum ve kuruluşlardan genelgeler doğrultusunda temin edilip duruşmada okunarak ve kuşkuya yer bırakmayacak şekilde kimlik bilgileri belirlenmeden, yakalandığında ele geçirilen pasaporttaki bilgiler ve sanığın beyanına göre tespit edilen kimlik bilgilerine dayanılarak mahkûmiyet hükmü kurulması suretiyle 5271 sayılı Kanun'un 209 uncu maddesine aykırı davranılması," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi ise 18.11.2024 tarih ve 2460-2142 sayı ile bozma kararına direnerek önceki hüküm gibi sanığın mahkûmiyetine karar vermiştir.

Direnme kararına konu bu hükmün de sanık tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 21.04.2025 tarihli ve 2948 sayılı bozma istekli tebliğnamesi ile Yargıtay Birinci Başkanlığına gelen dosya CMK'nın 307. maddesi uyarınca kararına direnilen Daireye gönderilmiş, aynı madde uyarınca inceleme yapan Yargıtay 8. Ceza Dairesince 01.10.2025 tarih ve 4487-7197 sayı ile direnme kararının yerinde görülmemesi üzerine Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

II. UYUŞMAZLIK KONUSU

Özel Daire ile Bölge Adliye Mahkemesi arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; sanığın kimlik bilgilerinin tespiti bakımından eksik araştırma ile karar verilip verilmediğinin belirlenmesine ilişkindir.

III. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamına göre;
Gümrük Muhafaza Memurlarınca düzenlenen 01.02.2021 tarihli tutanakta; Etiyopya'nın Addis Ababa isimli şehrinden gelip 30.01.2021 tarihinde saat 21.15 sıralarında İstanbul Havalimanı'na inen ET722 sefer sayılı uçakta bulunan yolculardan olup havalimanından ayrılmak için taksiye bineceği sırada yakalanan ve valizinde brüt ağırlığı 2.088 gram olan kokain maddesi ele geçirilen kişinin 18.02.1972 Bukhara Region doğumlu, ... pasaport numaralı ... ... olduğunun belirtildiği,

Dosya arasında yer alan onaysız pasaport fotokopisine göre; baba adı; ..., doğum tarihi; 18.02.1978, doğum yeri; Bukhara Region olan Özbekistan uyruklu ... isimli kadına düzenlenme tarihi; 28.09.2020, son kullanma tarihi ise 27.09.2030 olan FA ... numaralı pasaport düzenlendiği,

Kolluk tarafından düzenlenen 01.02.2021 tarihli ifade tutanağında sanığın adının; ..., anne adının; ..., baba adının; ..., doğum yerinin; Bukhara Region, doğum tarihinin; 18.02.1972, ikamet adresinin ise Bukhara Region, ... No: ... Özbekistan olarak gösterildiği, sorulması üzerine sanığın söz konusu kimlik bilgilerinin kendisine ait olduğunu ifade ettiği,

İstanbul Havalimanı Gümrük Muhafaza Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüğü tarafından Özbekistan Konsolosluğuna gönderilmek üzere düzenlenen yabancılar hakkında olay bildirim formuna göre; gözaltına alınan kişinin anne adı; ..., baba adı; ..., doğum yeri; Bukhara Region, doğum tarihi; 18.02.1972 ve pasaport numarası; ... olan Özbekistan uyluklu ... olduğu,

... isimli kişinin ... ...a isimli eşinin ilk evliliğinden olduğunu iddia ettiği ... ...'nın 01.02.2021 tarihinde kardeşini telefondan arayarak "Ben birilerinin eline düştüm, şimdi onlarla birlikteyim." diyerek telefonu kapattığını, o tarihten beri de bu kişi ile irtibat kuramadıklarını belirtip sanığın akıbetinin araştırılması için yaptığı başvuru üzerine Özbekistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliğinin 15.11.2021 tarihli ve 012-1909 sayılı notası ekinde gönderilen, Özbekistan Cumhuriyet Başsavcılığı adli yardımlaşma talebi belgeleri arasında yer alan "Özbekistan Cumhuriyeti İç işler bakanliği Buhara bölgesi İç işler başkarmasi Vatandaşlık ve göç yönetimi" tarafından düzenlenen "Referans" başlıklı yazıya göre; 18.02.1978 tarihinde doğan ... ...'nın Özbekistan Cumhuriyeti, Buhara Bölgesi, Buhara vatandaşı olduğu, Buhara Bölgesi, Buhara şehri, ... Sokak, No: ...'de ikamet ettiği, ... seri ve numaralı pasaportunun Buhara Bölgesi, Buhara Şehri İİB tarafından 11.06.2014 tarihinde düzenlendiği,

Anlaşılmaktadır.

IV. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Kişilerin kimlik bilgilerini en doğru şekilde ortaya koyan resmî belgeler nüfus kayıt örnekleridir. Nüfus kayıt bilgileri esas alınarak düzenlenen nüfus cüzdanları ile pasaportlar da kimlik bilgilerini en doğru şekilde yansıtan resmî belgelerdir. Bununla birlikte gerek nüfus cüzdanları gerekse pasaportlar sahtecilik suçunun konusu olabilmektedir.

Ceza muhakemesinin amacı, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması olup bunun için başvurulan ispat araçlarından biri de belgelerdir. Yargılama makamları suç isnadı nedeniyle oluşan uyuşmazlığı çözümlerken resmî ve özel belgelerin güvenirliğini de denetlemek durumundadır. Güvenirliğin denetlenebilmesi için belgenin aslının veya bunun mümkün olmaması hâlinde de aslına uygunluğu yetkili makam veya kişilerce onaylanmış örnek ya da kopyalarının dosyaya eklenmesi gerekir.

Ceza Genel Kurulunun 28.09.1999 tarihli ve 194-211 sayılı kararında da belirtildiği üzere, nüfus ve adli sicil kayıtları hiçbir tereddüde yer bırakmayacak biçimde kesin olarak belirlenmelidir. Zira, ilamın aidiyetinde ve cezanın kişiselleştirilmesinde dayanılan resmi bilgi ve belgelerdir.

Yargılama makamlarınca Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) sistemi kullanılmak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının nüfus kayıtlarına ulaşılabilmektedir. Yargılama konusu dosyanın tarafı olup Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan kişilerin nüfus kayıtları ise Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün güncel internet sitesinde bulunan 16.11.2011 tarihli ve 69/2 sayılı "Uluslararası Ceza İstinabe İşlemlerinde Adlî Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar" konulu genelgesinde belirlenen esaslara göre istenmelidir.

Anılan genelgenin 8 numaralı ekinde bulunan listede Özbekistan Cumhuriyeti'nin, Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatına (İnterpol) üye devletler arasında olduğu belirtilmiş, yabancı uyruklu kişilerin nüfus ve sabıka kayıtlarının teminine ilişkin uygulamalar ile düzenlenmesi gereken belgeler gösterilmiştir.

Genelge uyarınca İnterpol üyesi olan Özbekistan Cumhuriyeti vatandaşlarının nüfus kayıtlarının İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü İnterpol Daire Başkanlığından talep edilmesi gerekmektedir.

B. Hukuki Değerlendirme

Etiyopya'nın Addis Ababa isimli şehrinden gelip 30.01.2021 tarihinde saat 21.15 sıralarında İstanbul Havalimanı'na inen ET722 sefer sayılı uçakta bulunan yolculardan olup havalimanından ayrılmak için taksiye bineceği sırada yakalanan ve valizinde brüt ağırlığı 2.088 gram olan kokain maddesi ele geçirilen sanığa ait dosya arasında yer alan onaysız pasaport fotokopisinde, baba adı ..., doğum tarihi 18.02.1978, pasaport seri ve numarası ... ve düzenlenme tarihi 28.09.2020 olarak gösterilmiş ise de kolluk ifadesinde baba adının ..., anne adının ..., doğum tarihinin ise 18.02.1972 olduğu belirtilmiş, bu bilgiler sanık tarafından da doğrulanmıştır. Ayrıca Özbekistan Konsolosluğuna gönderilmek üzere düzenlenen yabancılar hakkında olay bildirim formu da bu bilgiler esas alınarak tanzim edilmiştir.

Yine ... isimli kişinin başvurusu üzerine gönderilen, Özbekistan Cumhuriyet Başsavcılığı adli yardımlaşma talebi belgeleri arasında yer alıp "Özbekistan Cumhuriyeti İç işler bakanliği Buhara bölgesi İç işler başkarmasi Vatandaşlık ve göç yönetimi" tarafından düzenlenen "Referans" başlıklı yazıda bu kez sanığın pasaport seri ve numarası ..., düzenlenme tarihi ise 11.06.2014 olarak belirtilmiştir.

Bu anlamda sanığın açık kimlik ve pasaport bilgilerine ilişkin dosyada birbiriyle çelişen kayıtların bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle de yabancı uyruklu olan sanığın açık kimlik bilgilerinin tereddüde mahal bırakmayacak şekilde tespit edilebilmesi amacıyla Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün 16.11.2011 tarihli ve 69/2 sayılı "Uluslararası Ceza İstinabe İşlemlerinde Adlî Makamlarımızca Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar" konulu genelgesi dikkate alınmalıdır. Bu kapsamda nüfus ve sabıka kayıtları temin edilmeli, ayrıca sanığın Türkiye'de sabıka kaydının bulunup bulunmadığı araştırılmalı ve elde edilen belgeler CMK'nın 209. maddesi uyarınca duruşmada sanığa anlatılmalıdır.

Tüm bu hususlar gözetilmeksizin sadece onaysız pasaport fotokopisindeki bilgilere ve sanığın anne adına ilişkin beyanına dayalı olarak hüküm kurulması usul ve kanuna aykırı bulunmuştur.

Bu itibarla, Bölge Adliye Mahkemesinin direnme kararına konu mahkûmiyet hükmünün bozulmasına karar verilmelidir.

V. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 28. Ceza Dairesinin 18.11.2024 tarihli ve 2460-2142 sayılı direnme kararına konu hükmünün, sanığın kimlik bilgilerinin tespiti bakımından eksik araştırma ile karar verilmesi isabetsizliğinden BOZULMASINA,

2- Sanığın tutukluluk hâlinin DEVAMINA,

3- Dosyanın, CMK'nın 304/2. maddesi uyarınca İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 28. Ceza Dairesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE, 08.04.2026 tarihinde yapılan müzakerede oy birliğiyle karar verildi.